

اعتماد به تشکلهای مردم‌نهاد

حسین زاکری، رئیس مجمع خیرین اگر مجموعه‌های مختلف در کمک‌رسانی‌ها هماهنگ باشند، کمک‌ها بهتر به مردم می‌رسد. باید تا جایی که راه دارد، اعتماد عمومی به تشکلهای مردم‌نهاد را بالا بریم. مجمع خیرین در سیل اخیر، جلسات مختلفی با هلال احمر تشکیل داد تا روند یاری‌رسانی سیل‌زدگان با نظم بیشتر و بر اساس نیازهای مناطق صورت گیرد. برای همین هم کمک‌رسانی‌ها موثرتر بود. مادر تجربه‌ای دیگر، ۱۲۰۰ مجموعه خیریه در کشور را در سایتی به نام «سایه» جهت داده‌ایم که اگر کسی می‌خواهد کمک کند، مسیر آن مشخص شود. امیدواریم با استفاده از این زیرساخت که توسط مردم تشکیل شده، بتوانیم کمک‌کننده و کمک‌گیرنده را با اطلاعات لازم به‌همدیگر وصل کنیم.

اشکان تقی‌پور، مدیر عامل موسسه خیریه نیک گامان جمشید:

هلال در سیل آقابالاسر نبود، حلال مشکلات بود

◀ عدالت اجتماعی حکم می‌کند که کمک یکپارچه صورت گیرد

اما این شروع ماجرا بود. درسی که از زلزله کرمانشاه گرفته شد، نقطه عطفی در اجرای سیل ایجاد کرد؛ آن هم آشتی سمن‌ها با نهادهای مرتبط کمک‌رسان بود. در سیل و در ابتدای کار وقتی بحث مجوز گرفتن از دادستانی مطرح شد، برخی‌ها گارد گرفتند؛ اما سازمان داوطلبان هلال احمر هوشمندانه وارد و مجوزها به راحتی ارایه شد. اهالی سازمان داوطلبان پای کار بودند و برای ارایه مجوز سختی نمی‌گرفتند. آنها همراهی تمام و کمالی با موسسات داشتند و هیچ نگاه دولتی و غیردولتی به وجود نیامد.

• نتیجه ورود هلال احمر به ماجرا؟

نظارت هلال احمر باعث پاسخگویی شد، چون سازمان‌های مردم‌نهاد دیدند که چوب لای چرخ آنها گذاشته نمی‌شود. آنها هدف‌های خود را دنبال و از موازی‌کاری پرهیز می‌کردند. نقش خوب هلال احمر این بود که تسهیلگر بود. هلال احمر آقابالاسر نبود، حلال مشکلات بود. تجربه سیل باعث شد ساز و کاری آغاز شود که موسسات خیریه کنار هم و در ادامه کنار هلال احمر قرار گیرند.

• حتی چهره‌های فرهنگی-ورزشی هم با اعلام شماره حساب‌های شخصی خداحافظی کنند...

بله، دقیقاً. سلبریتی‌ها و چهره‌ها هم دست از تکروی کشیدند. عدالت اجتماعی حکم می‌کند که کمک‌ها یکپارچه صورت گیرد. کمک‌های نامتوازن شکاف به وجود می‌آورد. چون ما معمولاً بیشتر بر مبنای احساس مان کار کرده‌ایم، این ضررها پیش آمده است. وقتی بحث عدم اطمینان به نهادهای حمایتی پیش می‌آید، مایه‌های گفتیم که هلال احمر وظیفه ذاتی‌اش کمک‌رسانی است. آدم‌هایی در آن فعالیت می‌کنند که یاد گرفته‌اند در چنین شرایطی چه کاری انجام دهند. هرچقدر هم بدبینانه بخواهیم نگاه کنیم، بالاخره منابع به دست آسیب‌دیدگان می‌رسد. اما وقتی چهره‌ها و خیریه‌هایی که تخصصی در بحران ندارند و با نیت خوبشان برای نخستین بار وارد منطقه می‌شوند، خیلی انرژی و منابع هدر می‌رود. آنها ناخودآگاه ضرر می‌رسانند و روند امداد رسانی را سخت می‌کنند.

یکی از موسسه‌های فعال در سیل ۹۸ موسسه خیریه نیک گامان جمشید بود. ارسال اقلام توانبخشی، بهداشتی، دارویی، غذایی و پوشاک به استان‌های گلستان، لرستان و خوزستان؛ حضور و نظارت مستقیم مدیرعامل موسسه در مناطق؛ ارسال وسایل توانبخشی مثل عصا، واکر، توالت فرنگی و ارسال ۶۰۰ پنکه و ۵۷۰ کلمن آب ۱۲ لیتری و یک تن برنج از جمله خدمات این موسسه به حساب می‌آید. جمع کمک‌های نقدی و غیرنقدی نیک‌گامان جمشید در حادثه

سیل، بیش از ۱۴ میلیارد ریال ثبت شده است. اشکان تقی‌پور، مدیر عامل موسسه خیریه نیک‌گامان جمشید است. او می‌گوید: «نظارت هلال احمر باعث پاسخگویی شد، چون سازمان‌های مردم‌نهاد دیدند که چوب لای چرخ آنها گذاشته نمی‌شود. آنها هدف‌های خود را دنبال و از موازی‌کاری پرهیز می‌کردند. نقش خوب هلال احمر این بود که تسهیلگر بود. هلال احمر آقابالاسر نبود، حلال مشکلات بود. تجربه سیل باعث شد ساز و کاری آغاز شود که موسسات خیریه کنار هم و در ادامه کنار هلال احمر قرار گیرند.» تقی‌پور در این گفت‌وگو از عملکرد سلبریتی‌ها در حوادث هم حرف می‌زند.

• آقای تقی‌پور؛ اگر بخواهیم عملکرد تشکلهای مردم‌نهاد را در حوادث بررسی کنیم، کجا می‌توانیم از همدلی و تعامل حرف بزنیم؟
در واقع ما در کدام حوادث تجربه تعامل داشته‌ایم؟
به نظر من، ماجرای تعامل سازمان‌های مردم‌نهاد در کرمانشاه شروع و موازی‌کاری‌ها کمتر شد. اما خوب به خاطر این که فضای مجازی قدرت زیادی پیدا کرده بود، از طرفی هم مشکلاتی به وجود آمد. احساسات جریحه‌دار شد و خیلی‌ها تکروی کردند و قدرت نظارتی کمتر شد، برای همین هماهنگی بین سمن‌ها زیاد نبود؛

احمد قویدل، مدیر عامل کانون هموفیلی ایران:

همپاشدن با هلال منجر به توزیع عادلانه شد

◀ تغییرات سازمان داوطلبان، راه تعامل با سازمان‌های مردم‌نهاد را باز کرده است

مردم‌نهاد با تعامل بیشتری در بحران‌ها شرکت می‌کنند. در سیل گلستان سازمان‌های مردم‌نهاد درک کرده بودند که شاید مداخله آنها باید بعد از گذشت چند روز از بحران باشد. چون در ابتدای بحران سازمان‌های تخصصی‌ای که در این حوزه‌اند و یکی از آنها هم هلال احمر است، می‌توانند نقش آفرینی موثر داشته باشند. در حقیقت، نقش سازمان‌های مردم‌نهاد بعد از مهار اولیه بحران شروع می‌شود.

• این اعتمادسازی چه نتایج دیگری دارد؟

وقتی اعتماد وجود دارد، همه با صبوری نقش خود را ایفا می‌کنند. در جمع‌آوری کمک‌های غیرنقدی مردمی هم اعتمادی بین سازمان‌های مردم‌نهاد و هلال احمر به وجود آمد که این کالاها برای توزیع عادلانه در نهایت در اختیار هلال قرار گیرد. هلال احمر هم اعلام آمادگی کرد مکان‌هایی که سازمان‌های مردم‌نهاد مشخص می‌کنند را پوشش دهد. ما برای نخستین بار در سیل گلستان بارها این پیام را از طرف هلال احمر داشتیم که انبارهای ما توانایی تأمین اجناس مورد نیاز مردم را دارد؛ می‌توانید از ما بخواهید. خوب، این ارتباط اجازه می‌دهد که تشکلهای مردم‌نهاد کارهایی را انجام دهند که شاید ارگان‌های دیگر عملاً فرصت و ساختار آن را نداشته باشند.

• موردی هست که بخواهید اضافه کنید؟
این که اگر کسی نمی‌تواند در این جمع متکثر و متنوع اعم از خیریه‌ها و سازمان‌های مردم‌نهاد، تشکلی را برای اعتماد کردن به آن پیدا کند و بگوید به فلان شخصیت حقوقی کمک کنید، واقعا خنده‌دار است. اگر کسی می‌خواهد از مردم پول جمع کند باید بداند که آن پول را در شرایطی جمع می‌کند که مردم با احساسات و در اوج بحران پول را می‌دهند و می‌خواهند در آن لحظه صدمه‌دیدگان از مشکل‌رها شوند. اما وقتی فردی که پول جمع کرده، همه را نگه می‌دارد تا بعدها با آن یک یادگار با نام خود بسازد، من با آن مشکل دارم و معتقدم که باید امانتدار مردم بود.

کانون هموفیلی ایران یکی از تشکلهای بود که در بحران سیل وارد عمل شد و خدمات تخصصی خود را ارایه کرد. این کانون پس از بررسی‌های میدانی، کمک‌های نقدی را به حساب ۵۵ نفر از بیماران سیل‌زده در استان‌های گلستان و لرستان واریز کرد. احمد قویدل، مدیرعامل کانون هموفیلی ایران، معتقد است که در جمع‌آوری کمک‌های مردمی، اعتمادی بین سازمان‌های مردم‌نهاد و هلال احمر به وجود آمد که این کالاها برای توزیع عادلانه در نهایت در اختیار هلال قرار گرفت. قویدل

از رویکرد جدید هلال احمر در تعامل با سمن‌ها استقبال و از طرفی نگرانی‌اش را هم اعلام می‌کند: «تغییر نگاه‌ها وابسته به افراد نباشد.»

• آقای قویدل! شما درباره رویکرد هلال احمر در تعامل با تشکلهای مردم‌نهاد چه نظری دارید؟
اعتقاد این است که تغییراتی در سازمان داوطلبان هلال احمر انجام شده که نگاه جدیدی را در آن حکمفرما کرده است. این نگاه، راه تعامل با سازمان‌های مردم‌نهاد را باز کرده است. درست است که در سیل ۹۸ تعامل وسیعی بین سازمان‌های مردم‌نهاد و هلال احمر به وجود آمد، اما نه ذهن‌مان هم تکران هستیم که این تغییر نگاه‌ها وابسته به نگاه اشخاص باشد. الان در رأس سازمان داوطلبان فردی قرار دارد که دارای تجربه زیادی در زمینه سازمان‌های مردم‌نهاد است. اعتقاد این است که تعامل‌ها بیشتر و این حس مثبت از جانب هلال احمر منتقل شده است و سازمان‌های مردم‌نهاد هم استقبال خوبی کرده‌اند.

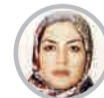
• مصداق‌هایی هم برای این تعامل دارید؟
بینید! وقتی اعتمادسازی توسط محوری‌ترین سازمان که در سیستم بحران خدمات ارایه می‌دهد شکل گیرد، سازمان‌های

پیشنهاد فراخوان قبل از وقوع حادثه

منتقل کرده بود و نمایندگان خیر داوطلب موسسه که اغلب از قهرمانان ورزش ملی کشور، کشتی و مورد اعتماد مردم بودند، اقدامات لازم را انجام می‌دادند و تاکنون در پایگاه‌ها فعال‌اند و در حال امداد و تهیه و توزیع‌های محتاج‌موظان‌اند.

پیشنهاد می‌کنم هلال احمر هم اکنون و قبل از وقوع هر حادثه‌ای طی یک فراخوان عمومی، از «ان‌جی‌او»ها و موسسات مردمی دعوت و شرایط و امکانات و تسهیلاتی را به این موسسات واگذار کند تا هنگام وقوع حادثه‌ای، این موسسات و «ان‌جی‌او»ها که به صورت متمرکز و بومی از قبل فعال‌اند، اقدامات مربوط به امداد و نجات را انجام دهند تا مشکلاتی از قبیل مسدودی حساب‌ها و عدم موجودی انبار و... در زمان بحران به وجود نیاید.

لازم به ذکر است که موسسه از سال ۹۷ پایگاهی در مناطق محروم سیستان و بلوچستان محله‌های شیرآباد و همت آباد، دایب آباد، کریم آباد و... راه‌اندازی کرده و لوازم‌التحریر و کفش و مایحتاج مورد نیاز دانش‌آموزان را مهیا و همچنین برخی مدارس را با بخاری و نیمکت و تخته وایت برد تجهیز کرده است.

سمیرا الیانی

نایب رئیس موسسه خادمین علی ابن ابیطالب (ع)

موسسه فرهنگی هنری خادمین امام علی ابن ابیطالب (ع) با نام مستعار خادمین امام علی (ع) در سال ۱۳۷۸ برای انجام امور فرهنگی-خیریه تأسیس شده است. این موسسه، از بدو تأسیس با توجه به بندی در اساسنامه در کنار امور فرهنگی هنری، به انجام امور خیریه هم پرداخته است. موسسه خادمین امام علی (ع) در روستاهای سه استان گلستان (سقر یلغی، قوش تپه و...)، لرستان (کنخان یعقوب، دمیغ و...) و خوزستان (جنادله، عطش و...) که در سال ۹۸ دچار سیل شدند، اقدام به ایجاد پایگاه جهت امداد رسانی و تهیه و توزیع اقلام مصرفی هموطنانمان و دام‌پیشانیان از جمله خوراک، پوشاک، لوازم گرمایشی، لوازم خانگی، لوازم سرگرمی برای کودکان و استقرار پزشک در مناطق سیل‌زده کرد.

هدف موسسه امداد رسانی روستاهایی بود که امکان دسترسی و کمک به آنها به راحتی میسر نبود و برای ایجاد حس همدردی بهتر پایگاه‌های خود را به روستاها

این بار کنار هلال احمر بودیم، نه مقابل آن

است، ما در موسسه خودمان تخصصی داریم که می‌تواند در کنار هلال احمر در بحران‌ها کارسازتر باشد. وقتی امکانات و تخصص ما کنار امکانات و تخصص هلال احمر قرار می‌گیرد، سرعت، دقت و اثرگذاری فعالیت‌ها بیشتر می‌شود، یعنی در کوتاه‌ترین زمان، بیشترین خدمات به مردم ارایه می‌شود. این همراهی باعث می‌شود خدمات در شرایط بهتری ارایه شود.

ثمره تعامل در سیل اخیر را می‌توان ارسال کمک‌ها در زمان کوتاه و بدون هزینه، استفاده از امکانات تخصصی حمایت در بحران و شناسایی به‌موقع نیازها و تأمین آنها دانست.

نیروهای داوطلب این همراهی هلال احمر را کاملاً لمس کردند. هلال احمر آن‌جا می‌آید و از خودش می‌دانست؛ یعنی اعضای داوطلب سازمان‌های مردم‌نهاد عضوی از هلال احمر شده بودند. در صورتی که در دفعات قبل دقیقاً مقابل جمعیت هلال احمر قرار می‌گرفتند. این بار کنار هلال احمر بودیم و توانستیم با تعامل بهتر فعالیت کنیم.

تجربه سیل نشان داد که همکاری با هلال احمر برای هر دو طرف موثرتر است. جمعیت هلال احمر امکانات عالی‌ای دارد؛ از گانه‌ای است که مأموریت حضور در بحران را دارد و تمام تخصص‌های آدم‌های برای همین مسأله

مهروش کاوه

مدیر عامل موسسه امید فردا

ما برای نخستین بار در سیل اخیر همکاری فوق‌العاده‌ای را از طرف هلال احمر شاهد بودیم. این که جمعیت هلال احمر به شما اجازه می‌دهد که اگر قرار است چیزی را توزیع کنید، خودتان هم در عملیات توزیع آن مشارکت داشته باشید، قابل ستایش است. اگر نیاز به وسیله نقلیه‌ای دارید، در اختیار شما قرار داده می‌شود. خوب اینها مواردی است که در دفعات قبل وجود نداشت.

«امام رضایی‌ها» و کمک‌هایی که مرز ۱۰۵ میلیارد ریال را رد کرد

مشاور و روانشناس و روحانی؛ ارسال تجهیزات مهندسی، تجهیزات سوله و آواربرداری؛ ارسال ۵ هزار چکمه، ۱۵۰ چادر اسکان موقت، چند هزار بیل و چند صد هزار گونی؛ ساخت سرویس‌های بهداشتی و حمام؛ آواربرداری از منازل و پاکسازی منازل و معابر؛ نصب کانکس و نصب ۱۱۷ چادر، موتور برق و روشنایی؛ کرایه ده‌ها قایق برای تردد و انتقال وسایل مردم و برگزاری جشن ازدواج ۲۰ زوج سیل‌زده و اهدای چیزی به‌کامل اشاره کرد.

حسین یکتا، مسئول جمعیت امام رضایی‌ها است. او در سیل اخیر فعالیت میدانی مستمری داشت. جمع کمک‌های نقدی و غیرنقدی جمعیت امام رضایی‌ها در سیل به ترتیب، بیش از ۷۰ میلیارد ریال و ۳۵ میلیارد ریال بود. از دیگر خدمات این جمعیت می‌توان به ارسال و توزیع اقلام ضروری و پخت روزانه ۱۱ هزار وعده غذایی و ۲ هزار قرص نان به استان‌های گلستان، لرستان و خوزستان؛ اعزام و استقرار تیم ۲۵ نفره پزشکان، ماما با تجهیزات کامل، آفرودسواران،